

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p> <p>Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>	<p>Főszerkesztő: Benka Gyula.</p> <p>Főmunkatárs: Zlinszky István.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla.</p> <p>Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Beliczay-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.</p> <p>Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér</p>
--	--	--	---

Rendőrök fizetése.

A szarvasi községi rendőrök kérvényt nyújtottak be a képviselőtestülethez. Szépen, alázatosan kérték a képviselőket, hogy eddigi nyomorult fizetésüket javítsák meg. Nem is kérnek valami nagy összeget, összes igényük csak arra terjed ki, hogy eddigi havi 40 korona fizetésüket emeljék fel 10 mondd Tíz koronával 50 koronára. Kifejűk szépen, alázatosan, hogy 40 koronából teljes lehetetlenség megélniök, családjukat eltartaniök.

Mikor egy egy bűncselekményt követnek el a városban általános a guny, a becsmérlés a rendőrség ellenha a tettes azonnal nem kerül meg. Ha az utcán valami kis verekedés történik s nincs ott rendőr, rögtön halljuk ismét a rendőr korholását. Az utolsó naplopó, a ki reggeltől estig az aszfalt mellett köpködik, jogosítottnak érzi magát arra, hogy az öt rendre utasító rendőrrel gorombáskodjék. Ha az ugy nevezett uri fiatalság éjszaka jó kedvben, hangszóval vonul végig az utcán és az éjjeli szolgálatot tevő rendőr tisztességes hangon figyelmezteti, hogy ne zavarják az éj nyugalomát, azok is jogosítva érzik magukat, hogy megvetően utasítsák vissza a figyelmeztetést. Szóval a rendőr mindig mindenben bűnbak. Ha erélyes, akkor leszidják hogy erőszakoskodott, — ha nem lép fel erélyesen, akkor szidjuk hogy mulya, ügyetlen.

És mindezekért a szenvedésekért, azért, hogy a napnak és éjnek 24 órájából legalább 20 órát állandóan szolgálatban tölt, alig marad egy pár órája, hogy egy kissé aludjék, — hogy nappal-éjjel egyaránt teljesíti kötelességét, hogy családja körében alig tölt

hetenként egy egy órát, — havonként 40 korona fizetést kap. Annyi fizetést, a mennyiért alig lehet egy jó kocsi, vagy bérest kapni, kinek nyugodt élete van, nem kell egész éjszakákat végig virrasztani, nem kell duhaj részeg emberekkel vesződni, nem kell — sokszor élete kockázatásával — a zugkorosmákat végig járni és a vad verekedések közé lépni, saját testi épsége veszélyeztetésével elválasztani a pálnakától megvadult embereket.

50 korona havi fizetést kérnek most a rendőrök. Olyan nevetségesen kicsiny ez összeg is, hogy csakis a tisztességes, derék szerény rendőröktől telhetik ki, hogy kívánságukat ennyire korlátozzák. Hiszen ha bárki összeszámítja a legszükségesebb lakás, élelem árát, belátja, hogy alig-alig elég ez összeg, — nem tekintve azt, hogy a községi rendőr egyszerű felmondással bármikor elbocsátható, hogy ha nehéz, kimerítő szolgálata tönkre teszi és nem képes többé súlyos kötelezettségeit teljesíteni, sem nyugdíjra sem végkielégítésre nem számíthat.

A képviselőtestület hat tagu bizottsághoz utasította a kérelmet. Hangok hallatszottak, a melyek megjegyezték, hogy ugyis ujonnan kell szervezni a rendőrséget, ha a belügyminiszter teljesíti a község kérelmét és csendőrséget bocsát rendelkezésre a belső rendészet fenntartására. Hangok hallatszottak, a melyek megjegyezték, hogy addig a szervezésig várjunk, ráérünk határozni a fizetés emelés tárgyában.

Reméljük a bizottságra nem lesznek hatással e hangok, hanem azonnal, minden haladék nélkül fog határozni, — még pedig kedvezően. Az éhezőnek nem lehet azzal eltolni kérés tenyerét, hogy várj, majd később nagyobb ado-

mányt kapsz. Itt teljesen igaz a mondás hogy bis dat, qui cito dat. Itt nincs helye hasztásnak.

Mindnyajunk érdeke, hogy a rendőr, kinek gondjára személyi és vagyonsbiztonságunk van bizva, becsületes megbízható ember legyen. Becsületes, megbízható, tisztességes embert csak tisztességes díjazásért lehet kapni. Olyan koldus bérrel, a mennyivel eddig díjazták a rendőröket, rá kényszerítik, hogy térjen le a becsület utjáról és igyekezzék zsarolással sáp, elfogadásával lehetővé tenni megélhetését. Ezt gondolja meg a bizottság és teljesítse a kérelmet, nehogy az következzék be, hogy a silány díjazás miatt csak silány ember vállalkozzék a rendőri teendőkre.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Szerdán délelőtt rendkívüli közgyűlésre jött össze Szarvas képviselőtestülete, melyen több érdekes tárgy került elő. Ezek között van a községi rendőrök kérvénye, mellyel vezércikkünkben foglalkozunk, melyet hat tagu bizottsághoz utasítottak. Ugyanezen bizottság fog határozni a községi lovaskézbesítők kérvénye felett is, kik azt kérik, hogy tekintettel erősen felfszaporodott teendőkre, még egy lovas kézbesítőt vegyenek fel és eddigi 360 korona évi fizetésüket 440 koronára emeljék fel.

Jóváhagyták az iparostanonc iskola és a községi óvodák mult évi zárszámadást és elfogadták ezeknek jövő évi költségvetését. A vasuti állomáshoz mintegy 800 négyszögölnyi területet foglalt el az államvasut a község tulajdonát képező földből, mely-

ISKOLAKÖNYVEK

SÁMUEL ADOLF

könyv- és papirkereskedésében

a legjobb állapotban és legolcsóbb áron kapható

SZARVASON.

ért a község négyszögölenként 2 koronát kér. Az aradi üzletvezetőség átírt, hogy elégedjék meg 1 koronával, de a képviselőtestület azt határozta, hogy rögcszkodik a 2 korona követeléshez.

Grexa Mihály községi állatorvos katonai gyakorlatának teljesítésére 35 napi szabadságidőt kapott. Renglovich János az Árpád új bérlője kéri a záróra meghosszabbítását, mit természetesen pártolólágg terjesztettek be a főszolgabíróhoz — ellenben Gönczi Juliska hasonló kérelmét elutasítani javasolták.

Nagyobb — derűtséggel vegyes érdeklődést keltett Lövy Simon és társainak kérvénye az októberi vásár elhalasztása iránt. Amint irtuk, a kérvényezők azzal indokolták kérelmüket, hogy október 18-án zsidóünnep van, azért kéri a vásárt elhalasztani. De ezzel szemben beérkezett egy másik kérvény, melyet épen a legtekintélyesebb kereskedők irták alá, — köztük számos zsidó, — amelyben az előző kérvény aláíróinak nagy részéről kimutatják, hogy azok olyan kereskedéssel foglalkoznak, hogy a vásárban nem is jelennek meg, másrészt azt mondják, hogy a vásár elhalasztása igen nagy veszteség lenne, mivel egy héttel később Békéscsabán is vásár lesz — végül kijelentik, hogy ők nagyon jó zsidók, de azért nem lázad fel lelkiismeretük és nyugodtan árulnak október 18-án, csak legyen kinek! A képviselőtestület végül úgy határozott, hogy a vásár elhalasztása iránti kérelmet nem pártolja, mert a vásár sikerét veszélyeztetné, ha ugyanazon

napon lenne a vásár, amikor Békéscsabán van, — két heti halasztás pedig sok!

Pohl Károly számvevő a községi vagyonleltárának elkészítéséért 150 koronát kért, amit azonban nem adtak meg, mert a leltár készítése hivatalos kötelessége — a külső munkájáért pedig megkapja a szabályszerű napidíjat.

A csendőrség ki akarta bérelni laktanya részére a volt Farkas vendéglő épületét. A közgyűlés utasította az előljáróságot, hogy lépjen alkura a csendőrpáncsnoksággal és ha sikerül az egyezés, akkor vezesse be a telefont az épületbe, hogy ha valahol távolabb szükség van, telefon útján lehessen a csendőrséget felhívni.

Ezzel kapcsolatban utasították az előljáróságot arra is, hogy a községi rendőrség helyiségebe külön telefont vezesse be, mivel a község házára bevezetett telefon az iktatóban van elhelyezve, hol a hivatalos órák után nincs senki, ellenben a rendőrség szobájában mindig van ügyeletes rendőr. Különösen tüzeset alkalmából, vagy egyéb baj esetén is ezen intézkedés igen üdvös hatással lesz.

Elvben elhatározta a közgyűlés, hogy az eddig feles művelésben használt bikazugi földbirtokot házi kezelésbe veszi és utasította az előljáróságot, hogy részletes kimutatást terjeszzen elő a művelés és remélhető haszon tárgyában. — Kolozsváry Ferenc vadászterületének bérletét dr. Salacz Aladár óhajtja átruházni, mihez csak azon feltétel járultak hozzá, hogy Kolozsvári megengedi, hogy a bérle

ügyeiben a község ellen indított per költségeiben a letett kaucióból levonásának, amely per költségeiben a község pernyertes lévén, Kolozsváry marasztaltatott.

Műsorán kívül — azaz helyesebben kifejezve tárgysorozat után is hangzott el egy pár érdekes felszólalás. Így dr. Reismann Adolf felvilágosítást kért a tervezett villanyvilágítás tárgyában, mire J. Szenszky Frigyes h. főjegyző jelentést tett, hogy magánfogyasztók 1874 lángra jegyeztek elő. ezenkívül vannak még a különböző hivatalok szükségletei, így igen alapos a remény, hogy a villamos világítást végrevalahára megkapjuk.

Ugyancsak dr. Reismann Adolf szólalt fel a járdák kritikán alul rossz-szasága miatt, mire elhatározták, hogy megsürgetik a belügyminiszteriumban a Csáky-utca aszfaltozása tárgyában benyújtott felebbezés elintézését, addig is utasították az előljáróságot, hogy a sürgősen szükséges javításokat saját hatáskörében mielőbb eszközöltesse.

Dr. Haviár Gyula pedig arra hívta fel az előljáróság figyelmét, hogy az utóbbi időben a kis korcsmák nagyon elszaporodtak, a pénzügyigazgatóság egyre-másra adja ki az italmérsi engedélyt apró kis korcsmák részére; így a piactéren levő evangélikus iskola közelében legutóbb két korcsmát is nyitottak. Mivel pedig ez a népet erősen csábítja az iszákosságra, utasították az előljáróságot, hogy az ilyen engedélyezések ellen mindig tegye meg a kellő lépéseket.

T Á R C A.

A levél.

— Arnault. —

*Oh, te szártól elszakított
Szegény levél, mely elfonnyadt,
Hová mész? — Arról nem tudok.
Egyedüli támaszomat,
A tölgyfát, szél kidütötte.
Változó fuvalatával
A csipős szél, vagy az enyhe
Szellő, ezóta hord magával
Az erdőből a síkságra,
A nagy hegyről a kis völgybe.
És én megyek oda, hova
Visz. Panasz nélkül és nem felve:
Én is oda megyek hiszen,
Hova rózsá s borostyánlevél
S ahová megy minden, minden!*

Ford.: Leitner Ödön.

Audencián.

A miniszter várótermében mintegy harmincán lesték a perct, hogy ő exellenciája legmagasabb színe elé kerülhessenek. Több-

nyire tanárok, tanítónők, akik személyes bemutatkozás révén gyorsab elömenetelt, legrosszabb esetben áthelyezést reméltek, itt-ott egy pap, aki lila színű cingulusán babrált és leghőbb vágya az volt, hogy olvasó vagy éneklő kanonokká lehessen. Az egyik közülük most felkelt a puhára párnázott börpamlagról és kissé táncoló léptekkel odalejtett a titkár asztalához.

— Sokáig késik önagyméltósága — mondotta panaszos hangon — már félegyre jár az idő, holott az audencia tizenkét órára van kitűzve.

— A kegyelmes ur valószínűleg a parlamentben van elfoglalva — felelt a titkár, miközben szemével átfutott a kilátgatásra jelentkezettek névsorán.

E pillanatban megszólalt a villamos csengő, melynek hangjára a titkár felugrott a székéről.

— Pardon, — mondá — az államtitkár ur hivat.

Azzal kirohant.

Pár perc múlva újra megjelent a teremben és fenhágon mondá:

— A kegyelmes ur, parlamenti elfoglaltsága miatt ma nem tarthatja meg személyesen az audenciát. Helyette az államtitkár ur fogja önöket fogadni.

A kijelentésre sokan ajkbigyesztéssel feleltek,

— A ki a kegyelmes ur személyéhez bármi okból ragaszkodnának, folytatta a titkár — szíveskedjenek a legközelebbi audenciához jelentkezni és a mai listáról magukat töröltetni,

A listáról több mint a fele a jelentkezőknek törölte a nevét és távozott.

Alighogy elmentek, megnyit az egyik ajtó és az államtitkár lépett be rajta. Anélkül, hogy ügyet vetett volna a hajlongásokra keresztül sietett a várótermen és benyitott a fogadószobába, melynek ajtaját behuzta maga után.

A titkár még egyet-mást javitgatott a listán, azután fölkel, hogy bevigye az írást az államtitkárnak.

— Bocsánat titkár ur egy szóra!

Egy fiatal nő ajkáról hangzottak e szavak. A titkár megállt és szemügyre vette a nőt. Körülbelül harminc éves lehetett. Kissé elvirult, de még mindig szép volt. Valamivel magasabb a közepesnél. Karesu természetén egyszerű fekete ruha feszült meg. A kalapjáról áttetsző lila fátyol hullott az arcára, amely zavarodottnak látszott amiatt, hogy a figyelmet magára irányította.

A titkár kérdőleg nézett rá. A nő közelebb lépett hozzá és kalkabb hangon mondá:

— Szeretnék utolsónak maradni!

— Amint parancsolja! Szabad kérem a nevét?

UJDONSAGOK

A pozsonyi ligetben.

Emlékezés Reviczkyre.

Én drága, én szomorú költőm,
Én édes szavu dalosom,
Szerelmes szívem ezer búbanatját
A te fáid közt hordozom.
Itt járok a te ligetben,
Hol szép Üdvöskéd elsirattad . . .
Hallgatok friss szárnyu dalára
A tavaszt költő madaraknak!

S szerelmes szívem búbanatját
Lassankint úgy elfeledem.
Szép, kék ruhás kis Üdvöskéd szeméből
Játszik velem a szerelem.
Itt jár előttem mosolyogva,
Vállatverő, kibontott hajjal,
Nagy pajkosan néz a szemembe,
Mint a szerelmes nyári hajnal.

Kipirult arecal fut az uton,
Én lelkesülten kergetem . . .
Egyszer csak minden elborul előttem,
Könyvekbe hajlik két szemem.
Óh, lesz-e majd, ki dalaimból,
Üdvöském, téged ismer így meg?
S valami titkos szent erő szól:
Az elmulásban én se higgyek!

Az édes anyaföld öleiben
Ha porladoz majd a porom.
Szerelmes szívem panaszos dalával
Meglátogatnak siromon.
S, Üdvöském, rólad álmodoznak
Abrándozó szerelmes ifjak . . .
S a leányok megsíratnak engem,
Hogy te nem hittél dalaimnak.

Gyökössy Endre.

— Színház. Ma nyílik meg nyári színházunkban az előadók sora. Az operette személyzet pár tagjának kivé-

telével a színtársulat tagjai csaknem teljes számban itt vannak már. Van is élénkség a színház és vidékén, új élet költözött az Árpád vendéglőbe, melyet felelevenít a színtársulat szépeinek serege, kiket az aranyifjúság rajong körül. A bérletgyűjtést már jó részben befejezték, még pedig jó sikerrel s ebből következtetve az idei szezon szép reményekkel biztat. A színtársulat tagjai közül Ruzsinszky Ilona csak e hónapban marad itt, Feledi Boriska, kiről az a hír volt, hogy nem jön, augusztus 29-én érkezik meg. A színiügyi bizottság pénteken tartotta meg ülését, melyen elfogadta dr. Farkas Ferencnek előterjesztett programját. A színigazgató kijelentette a színiügyi bizottság előtt, hogy amennyiben a bérletben adott egyes darabok ellen a közönség nagy részének kifogása lenne, úgy hozzájárul ahhoz, hogy a bérlet jegy egy másik estére érvényesítesse. A hét műsora különben a következő: Aug. 23. (bérlet 1.) Naftalin, 24-én (bérlet 2.) Bálkirálynő, 25-én (bérlet 3.) Hálókocsik ellenőre, 26-án (bérlet 4.) Aranyvirág, 27-én (bérlet 5.) Tanítónő, 28-án (bérletszünet) Kabaret Lakos Vilma felléptével, 29-én (bérlet 6.) Bernát, 30-án (bérletszünet) d. u. Csokon szerzett völegény, este (bérlet 7.) Loti ezredesei, 31-én (bérlet 8.) Császár katonája.

— **Felügyelőbizottság ülése.** A szarvasi főgimnázium felügyelőbizottság a Sulek József távozásával megüresedett tanári székre első helyen Hraskó Kálmánt, második helyen pedig Frank Dezsőt ajánlotta ki nevezésre a miniszternek. A könyvtárosi állásra dr. Nemes Béla tanárt választották meg.

— **Köszönet nyilvánítás.** A f. é. augusztus hó 1-én az itt időző tanuló ifjúság által rendezett mulatságon a következők szíveskedtek felülfizetni: Lederer Rugolf 50 k., Haviár Dani 30 k., Bugyis Andor 17 k., N. N. 10 k., Trstyánszky Károly, Perczel János, N. N. 2 k., N. N. 180 k., Brahma Mihály, Eszes Emil, N. N. 1 k., Dérczy Péter, Schreiber Lipót, Csapóné 80 fill. Főnt említettek ez uton is fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A szarvasi izr. iskolaszék a héten gyűlést tartott, melyen a főgimnázium izraelita tanulóinak vallásoktatásával a felsőbb négy osztályra dr. Borsodi József rabbit, az alsó négy osztályra Glück Zsigmond tanítót bízta meg.

— **Orvosok figyelmébe.** Már többször megtörtént, hogy meg-megáll egy kocsis a piacon, arról lerak egy atyafi csomó tányért, meg csuprot, amelyeket azután rongyokért cserébe ad. A nép azután hordja a halottakról, betegekről maradt rossz ruhaneműket rakásra, mit szépen halomba raknak a piacon és pár nap múlva az említett atyafi odébb áll a rongyokkal. Az ilyen rongyok mindentelre betegségnek, járványnak legerősebb terjesztői, épen ezért bátrak vagyunk felhívni hatósági orvosaink figyelmét, hogy akadályozzák meg a jövőben a legforgalmasabb helyen az ilyen különben is nagyon maesthetikus üzletet, mely a város központját rongyszedő teleppé teszi.

— **Elfogott betörő.** Arnold Ferenc hosszabb ideig Szarvason lakott és itt is meggyűlt már a baja a hatóságokkal, amennyiben hamis pénz csináló gépet találtak házában, de nem igazolhatták, hogy azzal pénzt csinált volna. Most Panosován elfogták és sok pénzt és betörő szerszámokat találtak nála, de nem tudják követet-e el bünt.

— **Csaló cigányasszony.** Csodálatos, hogy a nép hiszékenysége a cigányasszonyi babonákban nem szűnik meg. Rác Zsigáné cigányasszony bement a multkor Jancsó Pálné házába, ott megálva, körülnézett és azt mondta, hogy az ágy alatt penészszagot érez. Bizonyosan valami elásott kincs van ott, amit ha ki nem vesznek, nagy baj lesz. Jancsóné először nem akart hinni az asszonynak, de addig addig beszélt neki az a szellemek csodáiról, amíg kicsalt tőle pár forintot, amit most a bíróság útján szeretne Jancsóné visszaszerezni, hol csalásért tett feljelentést.

— **Sajtóhibák ördöge.** A sajtóhibák ördöge sokszor egy-egy betű elcserélésével olyan bolond félreértéseket hoz létre, amennyit száz cikk se eredményez. Kedélyes perlekedés címén megirtuk a mult héten Tóth Imre öcsödi tanítónak a község ellen indított verses perét, melyen a panaszos tanuként Kormosra, a község bikájára, hivatkozott, ami azonban nyomtatásban

— Kardos Béláné.
Megkezdődött a kihallgatás. Alig egy-két percig törtött mindenik, Egyik a másik kezébe adta a kilincset. Felkeltő tájban a titkár végre Kardos Béláné nevét hívta fel.

Kardosné fölkel, a nagy tőkörebe még igazgatott valamit a kalapján, azután benyitott a fogadószobába.

Az államtitkár a nagy író sztal mellett állott és a belépőnek könnyed meghajlasát fáradt fejbiccentéssel viszonzta.

Mivel lehetek szolgálatára, asszonyom?

— A férjem dolgában bátorodtam méltóságod elé járulni . . .

— A férje tanár?

— Az alsó szomolnokai gimnáziumban a magyar nyelv tanára és a legfőbb óhajtásom az, hogy a fővárosba kerüljön.

— Bajos, nagyon bajos — mormogta az államtitkár.

Kardosné visszahajította a fátolyát. Az államtitkár arcán a megdöbbenés árnyéka suhant át. Fürkésző tekintettel nézte a szép vonásokat, melyek mintha régi emlékeket ébresztettek volna fel benne.

— Régóta férjnél van?

— Tizenkét éve.

— A leányneve?

— Az vagyok a kinek méltóságod gondol: Vermes Ilona.

— Lám, lám . . . mondá halk hangon az államtitkár, — nem akart feleségül jönni hozzám. Igaz, hogy akkor egészen kis hivatalnok voltam a tanfelügyelőségénél.

— Nagyon sokszor gondoltam azóta méltóságodra. De a jóságát nem akartam igénybe venni. Ma is abban a hiszemben voltam, hogy a miniszter ur elé kerülök és csak a véletlen.

— véletlen huncutkodott, ugy-e bár?

Kardosné mosolygott. Ez a mosoly éles vonalban kirajzolta azt a ráncot, amely a szeme szögletében addig rejtve maradt.

Az államtitkár észrevette.

— A mi a kérését illeti, biztos ígéretet nem tehetek. Két-három év múlva talán. A kérvényét minden esetre hagyja itt . . .

Azzal biccentett a fejével. Kardosné meghajította magát. Zavarában alig találta meg a kilincset.

Mikor a lépcsőházba ért, a karmanlyujából kivette a kis tükrét és belenézett. A szeme könnyelábadt és az egyik könnycsepp ráhullott a kis tükörré . . .

ugy került, hogy Kormosra a község birájára történt volna hivatkozás. Nehogy Öcsöd község köztisztviselőiben álló birája azt higgye, hogy őt tartjuk rakoncátlan természetűnek, készséggel közöljük, hogy itt a sajtóhibák ördöge működött közre.

— **Helyszini szemle.** A Körös viz-színét a tél folyamára a halászat érdekeiből emelni óhajtják. Az érdekeltek meghallgatására a helyszini tárgyalást tegnap tartották meg a községházán.

— **Iskolai beiratások.** A szarvasi izr. négyosztályú népiskolában a beiratások folyó hó 30—31. és szeptember 1-én tartanak meg. A népiskola első osztályába hat évet betöltött, vagy a folyó év végeig a hatodik életévet betöltött gyermek vétetik fel. A tanév szeptember 3-án veszi kezdetét.

— **Ovodai dajka.** A szarvasi ovovai felügyelő-bizottság a negyedik kerületi ovodánál új dajkát választ, akik ezen állást elnyerni óhajtának, jelentkezzenek Molnár János igazgató tanítónál, ahol a kötelességekre és a fizetésre nézve is felvilágosítást kapnak.

— **Villámcsapás.** Szerdán délután nagy zivatar vonult át a városon. A villám több helyen le is csapott, így agyonsújtotta Kovács János bíró tehenét, beütött Kondacs Pál házába, a Szarvasi Takarékpénztár közraktárába, de szerencsére nagyobb bajt sehol sem okozott. Pásztásan némi jég is esett, de csak csekély területen s az sem okozott kárt.

— **Színházi Ujság.** A szini idény tartamára ismét megjelenik a Színházi Ujság Feleki Adolf szerkesztői felelőssége mellett. Mint értesülünk, a szezon a Színházi Ujság kedvencversenyyel és nagyszabású kabaré előadással (?) fogja berekeszteni.

— **Vadászkaland.** Ismeretes az az adoma, amely állítólag Deák Ferenczel történt volna, hogy egyszer valamelyik rokona 2 kiló vajot hozott neki ajándékba. Mikor az öreg ur haza jött már nem volt meg a vaj, gazdasszonya azt mondta, hogy megette a macska, Deák megfogta a macskát, megmérte és épen két kilót nyomott, mire nyugodtan szót: Hát így meg van a vaj, — de hová lett a macska? — Ilyen féle eset történt Szarvas egyik fiatal ismert fiskálisával, ki a multkor vadászat közben két foglyot lőtt. Közben persze megszomjuzott a társaság és a siratói csárdában betértek egy pohár borra. A foglyokat kívül letették. Mire visszajöttek, már nyoma se volt a foglyoknak, azt mondták, hogy megette a macska. Vadászaink szomorúan ballagtak haza, nem jutván eszükbe a haza bölcsének példája, hogy megkapták volna a foglyokat — ha a macska el is tünt volna.

— **Villamos kalamitások.** A villamos világításnak is meg vannak a maga kalamitái. A mult héten Orosházán történt ilyen eset. A villam beütött az áram vezető huzalt tartó egyik karóba és összetörte azt, minek folytán este hét órától kilencig szünetelt a világítás és sötétség borult Orosházára. A színházba előhozott gyertya és petróleum lámpafény mellett kezdtek meg az előadást, míg helyre jött a világítás.

— **Olosó szappan** csak a jó tiszta szappan. A legjobb a „Schicht“ cég „szarvas“ jegyű szappana, s ennél fogva a legolcsóbb is. Most, mikor a drágaság korszakát éljük, különösen kellene a háziasszonyoknak arra ügyelniük, hogy jó, tiszta szappant kapjanak különben még egyszer annyit használnak el és tönkreteszik fehérneműjüket. Schicht „Szarvas“ jegyű szappánával való egyszeri bedörzsölés felér közönséges szappannal való kétszeri bedörzsölésnek. Schicht „szarvas“ jegyű szappana tisztaságáért 25.000 koronával kezeskedik. Valódi csak a „Schicht“ névvel.

— **A téglagyártás** hazánkban elsőrendű iparrá fejlődött ki és a mikor téglagyártásról van szó, mindenekelőtt az előnyösen ismert Bohn-féle hatalmas ipartelepéről kell megemlékezni, melyek a tulajdonosok szorgalma és szakavatottsága folytán a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A most Békéscsabán létesítendő új teleppel a cég hatáskörét ismét megnagyobította.

— **OLCSÓ FA! I. métermázsza száraz bükk vagy cser tűzifa házhoz szállítva 2 kor. 10 fillér. Értekezhetni Murányi József köteles mesternél. Pántlika-ntca 134 szám.**

KÖZGAZDASÁG.

Előadás a műtrágyáról.

A helybeli gazdaközönség nagy érdeklődése mellett tartotta meg Acél Dezső az Országos Magyar Gazdasági Egyesület erkölcsi támogatása mellett működő Műtrágya-Értékesítő Szövetkezet főtisztviselője e hó 16-ára kitűzött előadását a községháza nagytermében a műtrágyáról.

A gyűlésen Kovács János bíró elnöklelete alatt megjelent a gazdaközönség színe java, ezzel is tanujelét adva érdeklődésének minden a gazdaság előrehaladására és fellendítésére alkalmas dolog iránt. Kovács János mint elnök, megnyitván az értekezletet, bemutatva a megjelenteknek Acél Dezső előadót s egyuttal örömeinek adott kifejezést, hogy alkalma van a helybeli gazdaközönségnek a ma már oly fontos műtrágyázásról szakszerű előadást hallania. Annál is inkább örömeit hitta össze a jelen gyűlést az előadás céljából, mert meg van győződve róla, hogy a gazdaközönség javára fog szolgálni, ezt előmozdítani pedig min-

denkor elsőrangú kötelességének ismerte.

Ezzel az elnök átadta a szót Acél Dezső előadónak, aki mindvégig a gazdák feszült figyelme és érdeklődése mellett tárgyilagosan és a főbb részletekre kiterjeszkedve szakszerűen megvilágosította a fontos kérdés minden oldalát. Hivatkozva kül- és belföldi példákra, különösen a szomszéd Csaba város gazdáinak és a környékbeli földbirtokosoknak e téren tett igen kedvező tapasztalataira, figyelmébe ajánlotta a gazdáknak a műtrágyázás termés — és jövedelemfokozó halását. Különös súlyt kell itt fektetnünk, ugymond, a szuperfoszfátnak mint a foszforsavtrágyának alkalmazására, mert gabonatermelésünk sok foszforsavat igényel és ezt kellő mennyiségben még a legjobb földeknél is csak szuperfoszfát hozzáadásával nyújthatjuk a növénynek.

Bővebben megemlékezett még az előadó a rétekről, melyek mai elhanyagolt állapotukban bizony nagyon gyenge terméseket adnak és jobban mint bármi rászorulnak a műtrágyára, a szuperfoszfátra. Azért is rendkívül fontos a rétek műtrágyázása, mert ezáltal a takarmánytermést óriási módon növelhetjük és ezzel állattenyésztésünket is nagyobbíthatjuk. Együtt jár evvel a nagyobb mennyiségű istálló-trágya előállítás, ami mindig csak javára lehet a gazdaságnak. Erre nézve különösen kiemelte az előadó, hogy a műtrágya mellett a gazdák sohase feledkezzenek meg az istálló-trágyázásról, hanem gyakorolják a kettőt együttesen és rendszeresen, így állandóan jó eredményeket fognak elérni.

Az éljenzéssel fogadott előadás után az elnöklő Kovács János bíró a saját tapasztalatai alapján, a melyeket már eddig a szuperfoszfáttal tett, szintén melegen figyelmébe ajánlotta azt a közönségnek, kiemelve, hogy nála is átlag holdanként két métermázsás buza terméstöbbletet eredményezett a szuperfoszfát. Kívánatos, hogy a szarvasi gazdák is most már gyakorlatilag is megismerkedjenek a műtrágyák különösen a szuperfoszfát előnyeivel úgy, mint azt a csabai, kondorosi, orosházi stb. gazdák már régen tették.

Ezután élénk vita fejlődött ki a kérdés különböző ágazatairól és részleteiről, melyben részt vettek Dr. Reismann, Liska János tanár, Kovács János bíró, Hujnal Béla, Melis Mátyás, Kondacs István, Humati János.

Az előadó minden kérdésre készséggel válaszolt, szakszerű és talpraesett felvilágosításaival általános meglepedést keltvén.

Huzamosabb eszmecsere után szétoszlott a közönség, azzal a meg-

győző
hallgat
töltötte
érintő
melyek
hatnak
minden
magán
is javá

ban hé
lyet eg
jött o
Gusztáv
Gyöngy
nyitotta
zenetan
nedéjét
szakot,
zenede
ságát a
az első
le. Az
cimbaln
Tandig
fejlődés
hogy a
szepten
hír'apir
lős szer
aug. 28
veszi k

Sza
az 1886.
zéséhez
az 1909.
tár, kórh
alap, és
si előírán
től szept
napon
kitéve

Eze
vevőnél
s az elle
belül bea
Sza
JESZE
h.

Sza
tulajdon
1319.)
be kiad
elnökség

győződéssel, hogy az előadás meghallgatására fordított idejét hasznosan töltötte el és a gazdaságot közletről érintő olyan fejtegetéseket hallott, amelyek a bebizonyított tények erejével hatnak és a melyeket a gyakorlatban mindenki könnyen felhasználhat saját magának és ezzel a közgazdaságnak is javára.

Keppich Béla

a Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet szarvasi képviselője.

ZENE.

— Zenede Békésmegyében. Valóban hézagpótló az az intézmény, melyet egy a fővárosból Békéscsabára jött okleveles zenetanár, Gyöngyösi Gusztáv honosított meg Békésmegyében. Gyöngyösi az elmúlt iskolai év elején nyitotta meg a Főtéren a modern zenetanítás legújabb alapjain álló zenedéjét, melyben minden muzsikális szakot, kiváló szakerők tanítanak. A zenede már az első évben is bizonyosságát adta életképességének, mert ezt az első esztendő 43 növendékkel zárta le. Az intézetben zongorát, hegedűt, cimbalmot, magánéneket stb. tanítanak. Tandíj havi 10 korona. Az intézet fejlődésképe mellett bizonyít az is, hogy a titkári teendők ellátását ez év szeptember hó elsejétől Székely Béla hirtapiró a Békésmegyei Közlöny felelős szerkesztője vállalta el. A beiratás aug. 28-án, a tanítás pedig szept. 5-én veszi kezdetét.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alulírott eljárói az 1886. XXII. t.-c. 125. §-ának rendelkezéséhez képest ezennel közhírré teszi, hogy az 1909. évre összeállított községi közpénztár, kórház és ápodai alap, közművelődési alap, és közmunka alap pénztár költségvetési előirányzata a folyó év augusztus hó 24-től szeptember hó 7-ig bezárólag terjedő 15 napon át a község házában közszemlére van kitéve

Ezen költségeloirányzat a községi számvevőnél a hivatalos órák alatt megtekinthető és az ellen az észrevételek a fenti határidőn belül beadhatók.

Szarvas, 1908. évi augusztus hó 20-án.
JESZENSZKY, s. k. KOVÁCS, s. k.
h. főjegyző bíró.

Kiadó lakás

Szarvason, az izrael, hitközség tulajdonát képező háza (Vak-n'ca 1319.) folyó évi szeptember 1-én bérebe kiadó. A bérelni szándékozók az elnökségnél jelentkezzenek.

Eladó butorok.

Elkötözés miatt 3 szobabutor új zongora eladó, cím a kiadóhivatalban. 1-3

655/1908 végrh. szám

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbírósnak 1907. évi E. g. 4. számú végzése következtében Dr. Danes Szilárd ügyvéd által képviselt Steiner Andorné javára Bulázs Pál ellen 2500 K. s jár. erejéig 1908. évi július hó 15 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1551 korona 20 fillére becsült következő ingóságok, u. m.: fűszer, festék áru és üzlet berendezés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbírósnak 1908. évi V. 403/2 számú végzése folytán 2500 korona tökévelés ennek 1908. évi július hó 15-napjától járó 5 % kamatai 1/3 % váltódíj és eddig összesen 288 kor. 06 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szarvason végrehajtást szenvedett üzletében leendő megfartására 1908. évi augusztus hó 31. s következő napjának d e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni,

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvas 1908. évi augusztus hó 3 napján.

Bíró Zsigmond
kir. bír. végrehajtó.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönségét, hogy férfi-szabó üzletemet a Hitelbank épületéből saját házamban

Deák Ferencz-utca 161. szám alá helyeztem át.

A n. é közönség szives pártfogását kéri.

Kiváló tisztelettel

Polónyi József,

férfi-szabó.

1-3

1692/1908 tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Szarvasi kir. járásbírósnak, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajtónak Zuberecz János végrehajtást szenvedő elleni 180 kor. tökévelés és jár iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbírósnak) területén levő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 2843 szjkb-n felvett 1383 hrszámú 4 hold és 348 és 4/12 négyszögöl ingatlanra az árverést 821 korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor e kir. járásbírósnak mint tkvihatóságnál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-c. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1908. évi május hó 31-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbíró.

Világkiállítás St. Louis 1907. „Grand Prix“.

Jobban tisztít, mint más fém tisztítószer.

Tisztíts csak

GLOBUSZ FÉMTISZÍTÓ KIVONAT

Egyedülállóan legújabb találmány

Fritz Schuchmann, Lipcse és Eger, kisküldött díjazott, a világkiállítások legelső díjazottja, a világkiállítások legelső díjazottja, a világkiállítások legelső díjazottja.

Globusz

fém tisztítószer

A legjobb tisztítószer a világon

Jutányos koszt

PESTI LAJOS

vendéglősnél.

HIRDETMÉNY.

Békésszentandrási takarékpénztár részvénytársaság

heti 1 korona befizetés s csekély pótdíj ellenében 1000, azaz Egyezer koronát biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti ember, aki az intézetnek ujonnan szervezett takarékbiztosítási osztályába előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép. — A befizetések segélyegyleti mintára hetenként teljesítendő, az intézet által takarékbetétként kezeltetnek s 4 százakkal kamatoztatnak. E befizetések bármikor felmondhatók, amely esetben az erre vonatkozó szabályzatok értelmében, a teljesített befizetések kamatokkal kifizettetnek. Amenyiben a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, a 15-ik év végén minden **1 korona heti betét után 1000, azaz egyezer koronát kap**, s minden további 1 korona után, további 1000 koronát a „Békésszentandrási takarékpénztár r. t.-tól. Ha pedig a befizető 15 éven belül bármikor elhal, az esetben törvényes örökösei, vagy az általa előre kijelölt kedvezményezett kap **1 korona heti betét után 1000, azaz egyezer koronát** s minden további 1 kor. után, további 1000 koronát a haláleset igazolása után 30 nap alatt.

E befizetések alapján a takarékpénztár kölcsönöket is folyósít.

Tagnak bárki és bármikor beléphet, anélkül, hogy az év folyamán már lejárt heteket utánfizetnie kellene. Nők és férfiak egyforma pótdíjat fizetnek! Semmiféle költség nem számítatik!

A békésszentandrási takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

A felvételek a Békésszentandrási takarékpénztár helyiségében naponta d. e. 10—12, d. u. 3—4-ig eszközöltnak.

Eladó föld.

Özv. Moravesik Józsefné mezőturi földjéből 62 hold örökáron eladó az egyik tábla 28 kis hold, a melyiken 9 hold tavalyi és idei herés van; a másik tábla 34 hold. To. lbbá Móttyó-zugban 110 □-öl dinnye-föld örökáron eladó. 1—3

Eladó, vagy esetleg

bérbe adó szabadkézből azonnal a Kényes-utcában levő 119. számú Mocs-kónyi Ágost-féle ház, mely 325 négy-szögöles telken áll s melyben 3 lakó szoba egy nagy kamara foglaltatik. A mellék épületben szintén egy kamrának használható helyiség, szin és ól található. Tágas udvar és konyha kert gyümölcsfákkal. Bővebb felvilágosítás-sal szolgál **Mócskónyi József** gimnáziumi igazgató-tanár.

Föld bérbeadás.

Wolf Gyulának következő földjei akár egészben vagy részletekben is haszonbérbe adandók:

60 vagy 80 hold szántó ezelőtt Buzi tanya.
55 „ „ „ „ Bagi tanya.
16 „ „ „ „ Sinka tanya.

Üzlet és kimérési helyiség betegség miatt kiadó esetleg eladó.

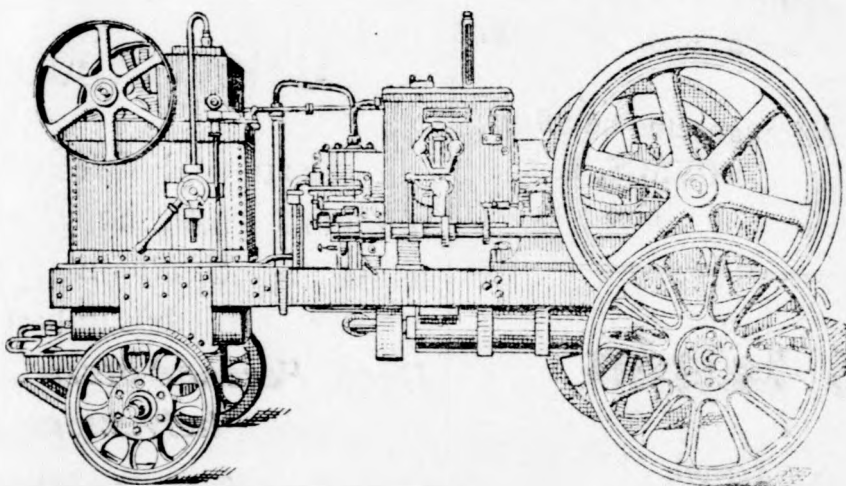
1—3

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63, c
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81. sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31. sz.

továbbá Benzin-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1—1500 lóerőig.
LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Bakay Gézának

a Gróf Csáky utcai háza hasznosbérbe kiadó 10 szobával, 2 konyhával, 4 pincével, éleskamrával, fürdő szobával — kocsiszin és istálló magtár 2 udvarral. A décsi 86 hold tanya földje és a maczóban 2600 □-ól szőlője örökóron apró parcellákban is eladó — szőlőnek ideji termése külön is megvehető, ugy 14 hold feles tengeri láboni termése, azonkívül 20 hektóter bora 50 literenként, az összes gazdasági felszerelés is felaprózott rőzse 14 kocsival eladó. Bővebbet megtudni a tulajdonosnál a Csáki-utcai lakásán.

Eladó ház.

özv. Brózik Gyuláné I. ker. 155 sz. a. háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Vevők jelentkezzenek Zvarinyi János lelkésznel.

Elvállalok mindent le épület és ablak üvegezést.

Ujítás a világítás terén

Gasolin lámpák. 100 gyertyafény.

Nem kell semmiféle bevezetés, pótolja a villanyvilágítást. A legolcsóbb és a legszebb kivitelben. Megtekinthető nálam.

Legújabb találmány! „Kroúos égők“

minden köréző lámpára alkalmazható, 80—90 gyertya fényvel 16 óránként 1 liter petrolum fogyasztással. Lakások részére a legszebb világítás.

Továbbá ajánlom a n. é. közönség részére dusan felszerelt *üveg porcellán tükör, képeret, hajlított székek s mindenféle lámpákból álló raktáramat.*

Gross Sándor.

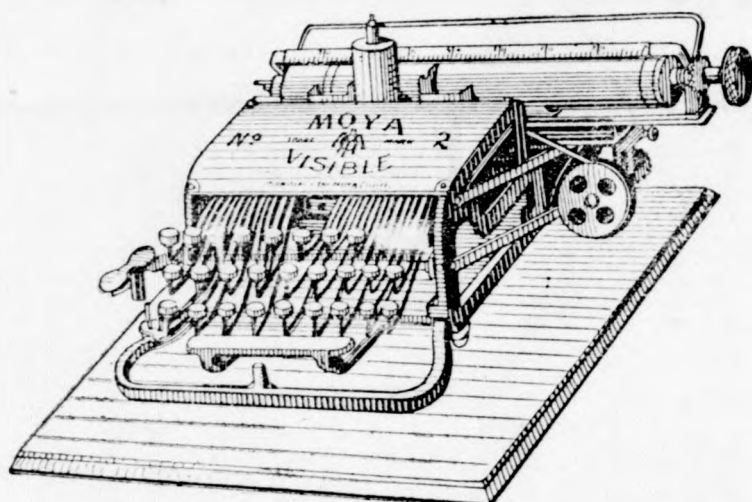
Szarvas, Kossuth-tér.

Megérkeztek a legjobb minőségű befőtes üvegek.

Elvállalok mindennemű képeretkezést a legújabb s legdiszesebb keretekben

Lakadalmokra edényi kölcsönzők mérsékelt árban.

Már nem drága az írógép!

4-36

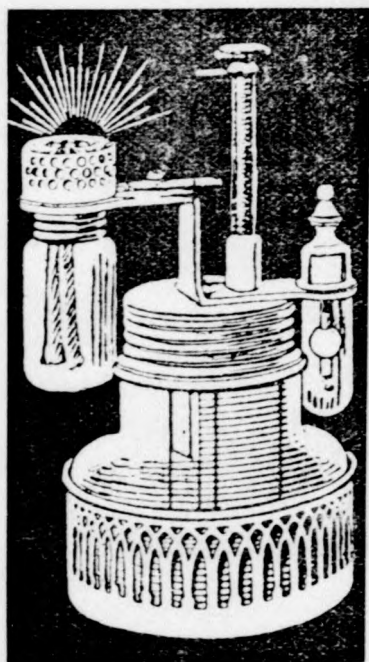
„MOYA“ elsőrendű írógép csak

200 korona.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható irás, erős bilengyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelés egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát! Csak egyszer egy évben kell megöltetni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a „Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky utca 28. szám.

Viszont elárusítóknak nagy kedvezmény. Bővebbet a kiadóhivatásban.

Itt a nyár kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma** crèmet,

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

== NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA ==

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYARAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

== 50 millió évi gyártás ==

a cs. és kir. szab. Bohn féle biztonsági átfedő cserépekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-
cserépek. Legelőkelőbb legszebb tetőzet. —

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. 5—10

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserép 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép
253. sz.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- s díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz.   Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Sámuel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.